LIETUVOS MEDŽIOTOJŲ IR ŽVEJŲ DRAUGIJA

M. Sleževičiaus g. 15, 06326 Vilnius, el. p. lietuvosmzd@yahoo.com
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191904126

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
El. p info@am.lt

2025-04-22 Nr. 13

Į 2025-04-07 Nr. TAIS 25-5792

Kopija:
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
El. p. info@zum.lt

DĖL MEDŽIOJAMŲJŲ GYVŪNŲ PADARYTOS ŽALOS APSKAIČIAVIMO METODIKOS

2025 m. balandžio 7 d. Aplinkos ministerija Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) paskelbė Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 23 d. įsakymo Nr. 486/359 „Dėl Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams ir miškui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika) pakeitimo projektą Nr. 25-5792.

Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugija (toliau – LMŽD) susipažino su paskelbtu Metodikos pakeitimo projektu, kuriam **nepritaria.**

Pirmiausia atkreipiame dėmesį, kad šios Metodikos paskutinieji pakeitimai įsigaliojo šių metų sausio 1 d., todėl nėra poreikio inicijuoti naujus pakeitimus ir dar taip skubotai. Siūlomas keisti Metodikos 11.2. papunktis jau ne kartą buvo siūlomas tarp pakeitimų.

Mūsų nuomone, jei nebus atsisakyta priimti šio Metodikos pakeitimo projekto, tokiu atveju šis klausimas turėtų būti nagrinėjamas Medžioklės tvarkymo konsultacinės tarybos posėdyje bei inicijuojama platesnė diskusija šiuo klausimu, o ne tik derinimas teisės aktų informacinėje sistemoje.

Konstatuojame, kad rengiant šį pakeitimo projektą, būtina atsižvelgti į ankstesnes LMŽD raštu teiktas pastabas ir į Medžioklės tvarkymo konsultacinės tarybos narių posėdžiuose išdėstytus komentarus. Keliame klausimą, kodėl vėl grįžtama prie klausimų, kurie buvo aptarti ir atmesti?

Siūlome palikti iki tol galiojusią Metodikos 11.2. papunkčio formuluotę, kuri egzistuoja nuo pat šios tvarkos patvirtinimo dienos: ***Medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala miškui*** – *žala, kurią medžiojamieji gyvūnai* ***per metus*** *padarė pakenkdami miško želdiniams ir žėliniams, jaunuolynams ar medynuose augantiems medžiams, nuskabydami jų ūglius, nulaupydami ar*

*nutrindami žievę, nugraužd*ami *arba nulaužd*ami *kamienus, ištrypdami želdinius ar žėlinius, užtvindydami mišką vegetacijos laikotarpiu, jeigu medžiai dėl to nudžiūsta.*

Taip kaip Metodikos pakeitimo projekte siūloma, nustatyti, kad vertinama medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala miškui padaryta ne tik einamaisiais metais, bet ir žala, padaryta per visą miško želdinių ir žėlinių, jaunuolynų ar medynuose augančių medžių augimo laiką yra **neįmanoma**. Siekiant tikslingumo, aiškumo, proporcingumo ir efektyvumo bei objektyvumo įvertinant žalos padarymo datą, siūlome palikti terminą – ***per metus***.

Nenumatant žalos padarymo laiko intervalo – ***per metus***, vėliau nebus įmanoma įvertinti žalos atsiradimo pobūdžio ir nustatyti jį sukėlusius veiksnius. Dėl žalos nustatymo Metodikos netobulumo, užprogramuoti teisminiai procesai.

Nepritariant Metodikos projekto 11.2 papunkčiui, kiti projektu keičiami punktai tampa neaktualūs.

Taigi, Metodikos pakeitimo projektas yra nesuderinamas su LR teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintais tikslingumo[1], proporcingumo[2], efektyvumo[3] ir aiškumo[4] principais.

Dėl šių priežasčių, LMŽD mano, kad Metodikos pakeitimo projektas neturėtų būti priimtas. Tokią savo poziciją LMŽD grindžia žemiau pateikiamais argumentais.

Metodikos svarstymo metu nėra ir nebuvo:

- jokia apimtimi paaiškinta, kodėl nėra tinkamas šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas (Metodika) ir, kodėl yra būtina keisti 11.7 papunktį – formaliai ir nesuprantamais tikslais bei išbalansuojančia formuluote;

- įvardinta ar rengiant Metodikos pakeitimo projekto nuostatas buvo atsižvelgta į susiklosčiusią teismų praktiką gyvūnų daromos žalos atlyginimo miškui srityje;

- nenurodyta ar buvo atlikta aktualios užsienio praktikos analizė, kuri yra būtina nagrinėjamu miško žalos atveju, tikslingai įvertint galimas vienokio ar kitokio reguliavimo pasekmes;

- atsakyta, kaip kiekvienu atveju esant pranešimui apie žalą miškui padarytą vėliau nei prieš metus, Komisija objektyviai tai nustatys.

Taigi, Metodikos pakeitimo projektu siūlomas teisinis reguliavimas ne tik didins administracinę naštą, bet ir pertekliniu būdu varžys teisinio reguliavimo subjektus bei eliminuos objektyvų žalos

---

[1] Reiškiančiu, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis.

[2] Reiškiančiu, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti.

[3] Reiškiančiu, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės, turi būti skelbiami ir įvertinami dėl teisinio reguliavimo gauti pasiūlymai, o teisėkūros veiksmai atliekami per protingus terminus

[4] Reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas

nustatymo būdų taikymą. Toks nelogiškas, nenuoseklus bei sunkiai suprantamas reguliavimas akivaizdžiai neatitinka jau minėtų teisėkūros principų.

Ne kartą esame išsakę poziciją, kad miško savininkai ar ūkininkai turi turėti pareigą informuoti medžiotojus apie konkrečioje vietoje medžiojamųjų gyvūnų daromą žalą ir tik nepavykus apsaugoti pasėlių ar miško, prašyti kompensuoti patirtus nuostolius.

Direktorius Laimonas Daukša